

Opomin za čas spomladanske setve.

Kakoršna setev, taka žetev. Seme, ki se za setev vzame, mora biti kalivno. Popolnem zrelo seme kali krepkeje, kakor ne popolnem zrelo. Kakor se pri nas semena hranujejo, ne more skoro drugače biti, kakor da vsako leto nekoliko kalivne moči zgubivajo, in da nekatera po 5 do 6 letih ne kalijo več. Najbolje je tedaj za setev vzeti popolnem zrelo seme zadnje žetve.

Seme je posodica redivnih snov kalijoče rastline. Čem več redivnih snov ima seme, tem bolj se redi in raste rastlina, tem več bo imela sadú in tem lažje se bode zoperstavljala vremenskim uimam. Seme, ki ima več redivnega v sebi, je težje memo tacega, v katerem je malo redivnih snov. Zatega del naj se za setev jemlje le težko seme.

Razvitju rastlin je plevel na poti; zato je treba plevel odstraniti, pa tudi še posebno na to paziti, da se z dobrim semenom ne seje tudi plevel vmes. Težko seme od plevla se dá z mašino, ki žito čisti (vertenco, trierom) ločiti. Tedaj je treba pred setvijo očistiti seme s čistilno mašino.

Da bode seme kalilo, mora pa tudi zemlja, kamor ga seješ, že nekoliko ogreta biti. Seme, v premo-kro zemljo vsejano, gre pod zlo za to, ker mu toplote manjka. Spomladanska setev se mora tedaj še le takrat pričeti, kedar je zemlja zimske mokrote se osušila. Lahka zemlja se poprej osuši, kakor težka. Na lahki zemlji se tedaj spomladanska setev poprej prične, kakor na polju s težko zemljo. Zato se prične setev v mrzlejših in mokrejših goratih krajih pozneje, kakor v nižavah s toplejšim in manj vlažnim podnebjem. Pri setvi v jeseni je pa ravno narobe. Tu se setev v krajih s težko zemljo in mrzlejšim podnebjem poprej mora začeti, kakor na zemljiščih z lahko zemljo in toplejšim podnebjem.

Od pravega časa setve je odvisna boljša ali slabša žetev. V pridelku so zategadel razločki za polovico večji ali manjši. Zato se ne sme zanemariti setve pravi čas.

Pri setvi naj se skrbi, da vsaka rastlina dobí primeren prostorček, in da niso nekatere na kupu, druge pa prav redko stojijo. Tako dobí vsaka rastlina iz zemlje živeža po potrebi, pa tudi vnanji zrak more do nje. Sejati se more tedaj lepo enakomerno, čemur z roko ni vsak kos. Sejavnice to delo bolje opravljajo.

Vsejano seme se mora vsaj toliko v zemljo pokriti, da dobiva vlago, ki je za kaljenje potrebuje; preveč pa seme ne sme z zemljo nasuto biti, ker potem nima potrebnega zraka. V lahki zemlji zna zato seme globokeje biti, kakor v težki. Zato semena trav, detelj itd. smejo prav plitvo pod zemljo priti. Debelejša semena žit, turšica, grah, bob itd. se morajo po lastnosti zemlje 2—8 centimetrov globoko sejati.

Gospodarske novice.

* Župan v Gradcu je oklical razglas, v katerem vse posestnike, ki imajo vrte, resno opominja, naj se spravijo na pokončevanje gosenic, katerih je letos na kupe povsod. Dalje jih pa opominja ob enem tudi, naj ne zanemarijo pokončevanja pomladanskih hroščev (kebrov), kedar pride čas za to. — Kaj pa naši drugi župani? Ali so že storili kaj proti mrčesnim nadlogam, kakor predpisuje dotična postava? Zadnji čas je, da zdramijo nemarne gospodarje, katerim ni žal, da jim gosenice poberó velik del pridelka!

* Na deželni vinorejski šoli v Kremsu je bila nedavno preskušnja onih učencev, ki imajo letos v to šolo sprejeti biti. Na tej šoli je — kakor časnik „Oekonom“ piše — nekoliko štipendij, ki jih daje dežela. „In čuda! ni se oglasilo toliko mladih ljudi, da bi se bile vse štipendije oddale. Očetje tožijo in tožijo, koliko jih stane izreja njihovih otrok; če se jim pa prilika ponudi, da bi njihovi otroci brez stroškov mogli se učiti potrebnih vednosti za svoj stan, pa ne marajo za to!“ — Enaka se tudi Kranjski Slapenski sadje- in vinorejski šoli godi, kjer ste letos tudi 2 štipendiji neodddani ostali in se jih je le 6 oddalo.

* O vinski trgovini na Hrvatskem — piše „Gosp. list“, da je sedaj tako malo kupčije, da take že davno ni bilo. Dostavlja pa, da je po vsi Avstriji enaka razen onih krajev, kjer imajo črna vina. Manjši posestniki so že davno prodali vso svojo zalogo, trgovci pa ne prodajo vina, nadjajoči se, da bode spomladi črnemu vinu cena poskočila, čeravno se že zdaj plačuje po 3 do 5 gold. hektoliter dražje, kakor bela in rdeča vina. V okolici Buda-Peštanski je cena belemu vinu od leta 1877. po 10—15 gold. hektoliter, vinu od leta 1875. in 1876. pa po 14 gold. in še više. V podžupaniji Zagrebški in njenih bližnjih krajih je cena vedru po različnosti robe od 5 gold. 50 krajc. do 7 ali 9 gold. Na spomlad utegne nastati živahnejša trgovina, ker je stare robe malo in je lanska letina slaba bila.

Znanstvene stvari.

Zapisnik 42. odborove seje Matice Slovenske

v Ljubljani 6. marca 1878.

Vdeležilo se je seje 17 Ljubljanskih odbornikov in izmed vnanjih gosp. Luka Svetec.

Prvosednik dr. Jan. Bleiweis pozdravlja odbornike prejšnje in novo izvoljene, o katerih je prepričan, da bodo v duhu edinosti marljivo delali na čast „Matice Slovenske“ in na korist naroda našega.

Potem se zapisnika 41. odborove seje in pa poslednjega občnega zbora po nekaterih prebranih točkah odobrita.

Zdaj bere odbornik in tajnik Andr. Praprotnik izid volitev pri zadnjem občnem zboru. Vsi izvoljeni gospodje so sprejeli odborništvo, razen gosp. dr. Strbenca, ki piše odboru, da daleč od Ljubljane kot odbornik ne more koristiti, zato se odpove odborništvu in tudi podpredsedništvu; sicer pa hoče delati po zmožnosti v pospeh „Matice“ naše in ji pridobivati novih udov, katerih je dva že pridobil. — Prof. Marn nasvetuje, naj se dr. Strbenec v odborovem imenu naprosi, da naj kot vnanji odbornik ostane v odboru. Predlog se enoglasno sprejme.

Prof. Hubad v pismu, s katerim naznanja, da rad stopi v odbor, tudi opisuje načrt svojega znamenitega rokopisa o starožitnostih slovanskih; prof. Šuklje pa javlja, da se že več časa peča z zgodovino francoske revolucije in da je pripravljen in bode kmalu Matičinemu odboru izročil izvirni spis o znanih „girondistih“.

Na vrsto pride zdaj nova volitev upravnikov Matičinih. Bili so izvoljeni: za predsednika dr. Janez Bleiweis, za podpredsednika pa gospoda Peter Kozler in prošt dr. Jarec; za blagajnika g. Iv. Vilhar. Bivši Matičin knjižničar prof. Vavrú prosi, da bi ga ne volili več, ker mu ni mogoče ta posel dalje opravljati. Odbor mu izreka toplo zahvalo za 13letno njegovo marljivo delovanje in izvoli g. Fel. Stegnarja,